

Kvindeliget på Platz' mark

(Af Laila Køngerskov, fundet i Fredericia Dagblad)

Til Egtvedpigens store held - og vi andres - blev hendes grav fundet af en sindig jyde.

I de første måneder af 1921 dominerede den lokale valgkamp avisernes spalter, men i begyndelsen af marts sneg en noget ældre nyhed sig ind. I Vejle Social Demokrat kunne læserne erfare, at der på gårdejer Peter Platz' mark ved Egtved var fundet et interessant gravkammer, som indeholdt en kiste med et velbevaret skelet indsvøbt i oksehud. Nationalmuseet var blevet underrettet og havde sendt en assistent til Egtved. Vedkommende "assistent" var professor Thomas Thomsen og han udtalte, at det var et meget spændende fund.

Andre dele af dagspressen gjorde noget mere ud af Platz' fund. Således havde Vejle Amts Avis dels en noget mere detaljeret artikel, dels gengav man få dage efter hovedstadspressens omtale af oldtidsfundet i Egtved.

Kisten dukker op

Begivenhederne tog fart den 24. februar, hvor gårdejeren var ved at fjerne en gravhøj og køre jorden ud på marken. Under det arbejde stødte Platz på en kraftig egestamme og sammen med naboen P. S. Pedersen, nåede man frem til, at det måtte være en gammel egekistebegravelse. Mange ville nok have været fristet til lige at linde på låget og se, hvad kisten gemte, men ikke de to fra Egtved. Som Berlingske Tidende skrev: "Der kan vanskeligt bruges for stærke Ord om den Betydning, som det har, at et saadant Fund just kommer til en Mand, der som Peter Platz er i Stand til at resignere overfor det saare fristende selv at aabne en saadan Egekiste."

I stedet skrev de to mænd til "Oldnordisk Museum" i København og fortalte om fundet, og at man havde standset alt arbejdet af hensyn til museets interesse i fundet. Museet ville egentlig helst have ventet med udgravningen, til vinteren var ovre, hvilket man foreslog Platz, men han svarede den 28. februar, "da jeg Delvis har mit Folkehold baseret paa bortkørslen af Højen, der ogsaa næsten er flyttet, saa Kisten er meget nemt udgravet."

Så skrev museets direktør, Sophus Müller, i et internt notat "Her maa èn afsted snarest. Hvem vil?"

Hvornaar? Det blev så førstnævnte Thomsen, der drog til Egtved og indlogerede sig på højskolehjemmet.

Udgravningen

Kisten i åben stand på fundstedet 1921. □ Hvasse s. 12

Den godt to meter lange kiste blev fotograferet, og meget forsigtigt løftede man låget af. Thomsen kunne konstatere, at alt i kisten lå som for godt tre tusinde år siden, da låget blev lagt over den døde. Man så et skind og en velbevaret spand af birkebark. Under skindet skimtedes noget uldent tøj, kistens sider var hvide af ligfedt, som var af det vand, der havde været i kisten, men som stået ud i en stråle, da Platz et par dage før havde gravet nær kisten.

Det ville have været meget problematisk at arbejde videre med indholdet på åben mark i marts, så Thomsen mente, at

det var bedst at få fundet fragtet til Nationalmuseet, hvilket Platz var enig i.

Kistens indhold blev så dækket med silkepapir og langhalm efter, at birkebarkspanden var taget op. Låget blev lagt på og kisten bragt hen til Platz' gård, lige inden det begyndte at sne.

Den 6. marts blev der tømret en kasse til kisten, og dagen efter blev det sjældne fund kørt til Lihmskov Station på Vandelbanen, hvorfra det i modsætning til Egtvedbanen kunne komme i en direkte vogn til København. Den 9. marts ankom kisten til Nationalmuseet til nærmere undersøgelse.

Den viste, at der øverst lå et koskind. Derunder et tæppe, som dækkede en piges halvlange hår. Herunder kunne ansigtsprofilen ses bevaret af huden. Tænder og hjerne kom også til syne, men skelettet og de andre bløddele var væk. Klædedragten var en bluse og et skørt tilsat et bæltespænde af bronze.

Den 8. september kunne museet meddele, at fundet ville være tilgængeligt for publikum, og det blev et tilløbsstykke. På én dag havde der således været 1600 besøgende. Man skulle næsten tro, at det havde været en hval, som var udstillet.

Læst i Fredericia Dagblad 28.08.2012